

Opetus- ja kulttuuriministeriö
Viveca Still

10.12.2018

viveca.still@minedu.fi

LAUSUNNON ANTAJA

Suomen Musiikintekijät ry

Suomen Musiikintekijät ry:llä on jäseninään 1010 suomalaista ammattimaisesti toimivaa kevyen musiikin säveltäjää, sanoittajaa ja sovittajaa. Edistämme musiikintekijöiden taloudellisia ja ammatillisia etuja, yhteiskunnallista arvostusta sekä yhteisöllisyyttä.

VIITE

Kuulemistilaisuus DSM-direktiivistä 5.12.2018

Huomioita Suomen kannan muodostamiseen

Artikla 13

Yhdymme Teoston 10.12.2018 lähettämään kirjalliseen huomioon.

Artikla 14

Tämän artiklan sisältö on musiikintekijöiden näkökulmasta erittäin tärkeä ja oikeansuuntainen. Samalla voisi todeta, että esitetty tiedonsaantioikeus ja läpinäkyvyys (avoimuusvelvoite) tulisi nyky-yhteiskunnassa olla peruslähtökohta.

Digitalisoitunut käyttöympäristö käsittää yrityssalaisuuksin suojattuja sopimuksia, eivätkä musiikintekijät pääse sopimaan tiedonsaantioikeudesta.

Teosten käyttömuodot ovat digitalisaation myötä moninaistuneet, minkä seurauksena on kehittynyt myös uudenlaisia ansaintamalleja.

Musiikintekijöiden näkökulmasta on erittäin tärkeää, että heille toimitetaan ajantasaista, asianmukaista ja riittävän tarkkaa tietoa teostensa käytöstä ja eri käyttömuodoista maksettavista korvauksista. Vain siten tekijät voivat arvioida sopimustensa kohtuullisuutta ja tarvittaessa ryhtyä tarvittaviin toimiin sopimuksen kohtuullistamiseksi tai mikäli teoksen hyödyntämistä ei ole tapahtunut, sopimuksen peruuttamistoimiin.

Jotta ehdotuksen tarkoitus toteutuisi, viimeistään kansallisessa lainsäädännössä on varmistettava, etteivät tiedonantovelvollisuuteen ehdotetut poikkeamat ja rajoitukset tosiasiallisesti estä tekijöiden oikeutta saada haluamiaan ja tarvittavia tietoja. Esimerkiksi kokoomateosten ja yhteisteosten osalta jokaisella oikeudenhaltijalle tulee olla yhtäläinen oikeus vaatia teokseen liittyvät, ehdotuksen mukaiset tiedot.

Ehdotuksen tarkoituksen toteutumiseksi olisi hyvä säätää myös jonkinlaisesta seuraamuksesta sille, joka ei suostu luovuttamaan ehdotuksen mukaisia tietoja. Mikäli asia jää pelkästään musiikintekijän nostaman siviilikanteen tai muun kustannusriskin sisältävän riidanratkaisumekanismin varaan, selvää on, ettei ehdotus tule käytännössä toteutumaan.

Suomen Musiikintekijät

Urho Kekkosen katu 2 C
00100 Helsinki, Finland

+358 9 407 991

toimisto@musiikintekijat.fi
musiikintekijat.fi

Hallinnollinen taakka ei saa koitua oikeudenhaltijoiden vastattavaksi. Vastuullinen siitä on lisenssinsaaja.

Artikla 15

Musiikintekijöiden näkökulmasta myös artiklassa 15 ehdotettu sopimuksen sopeuttamisvelvoite on erittäin positiivinen.

Johdantokappaleessa nro 42 on asianmukaisesti nostettu esiin se, että tietyt tekijänoikeuksien luovutussopimukset ovat hyvin pitkäaikaisia, jolloin tekijöille ei juurikaan jää mahdollisuuksia neuvotella niitä uudelleen. Musiikkikustannussopimukset laaditaan edelleen harmillisen usein toistaiseksi voimassaoleviksi, eikä niissä ole irtisanomismahdollisuutta. Myöskään erilaisia teoksen taloudellisen menestyksen huomioivia rojaltimalleja ei aina sisällytetä kustannussopimuksiin.

Musiikintekijän on hyvin vaikeaa arvioida sopimuksen kohtuullisuutta sopimuksentekotilanteessa. Direktiiviehdotuksen säännös sopimuksen sopeuttamisjärjestelystä onkin erittäin tarpeellinen ja kannatettava ehdotus.

Artikla 16

Tuemme tätä esitystä:

Jos tekijä on luovuttanut oikeutensa yksinoikeudella, on hänellä oltava oikeus peruuttaa sopimus, jos teosta ei ole hyödynnetty tai raportointivelvoitetta jatkuvasti laiminlyödään.

Peruutusoikeuden kohtuullinen aika olisi hyvä määritellä mahdollisimman tarkoin lain säätämisen yhteydessä.

Helsingissä joulukuun 10 päivänä vuonna 2018

Aku Toivonen
toiminnanjohtaja, Suomen Musiikintekijät ry